

VERDER MET DE "GROENE" LOBBY IN LIMBURG?

In 1985 trad in ons land de nieuwe landinrichtingswet in werking. Deze had onder meer als doel een vorm van landinrichting mogelijk te maken waarin verbetering van de inrichting van een gebied voor natuur en landschap tenminste evenveel aandacht zou krijgen als verbeteringen voor de landbouw. "Herinrichting", zo werd dit nieuwe instrument gedoopt en de natuurbescherming verwachtte er veel goeds van. Daarom zijn door het Natuurhistorisch Genootschap in samenwerking met de Milieufederatie en de Vogelwacht twee herinrichtingen en door het streekgewest Oostelijk-Zuid-Limburg één herinrichting aangevraagd. Eén voor het door een traditionele ruilverkaveling te kaal achtergelaten en nu door erosie geplaagde Ransdalerveld, één voor het door de grindwinningen versnipperde en verstoorde middenlimburgse Maasdal en één voor de door andere ontgroningen eveneens enorm overhoopgehaalde oostelijke mijnstreek.

In twee gebieden, oostelijk Mergelland en het zogeheten Centraal Plateau (tussen Geul en Geleenbeek) werden bovendien bestaande aanvragen voor ruilverkavelingen op grond van hun ligging in het Nationaal Landschap Mergelland gehonoreerd met de aanwijzing als herinrichtingsgebied.

Als we nu een tussenbalans opmaken, dan blijkt dat de zogenoemde "groene lobby" — de voornamelijk via het (groengetooide!) CDA werkende belangengroep van landbouwers — druk bezig is de natuur- en landschapsvriendelijke inrichtingsprojecten in de kiem te smoren of van het begin af aan onderuit te halen.

In het project Mergelland-Oost willen de boeren niet eens praten over aankoop via de herinrichting van meer natuurreservaten dan 15% van het totaal dat volgens rijks- en provinciaal beleid verworven moet worden; volgens het Natuurbeleidsplan van het rijk dient dit totaal binnen de komende dertig jaar verworven te zijn.

Voor het project Centraal Plateau is door de "groene" lobby via Provinciale Staten afgedwongen dat er geen onteigening zal plaatsvinden voor natuur en landschap, iets wat zelfs in de ruilverkavelingen oude stijl een heel gewone zaak was.

Voor het Maasplassengebied in Middenlimburg is door het ministerie van Landbouw een concept-zienswijze geschreven waarin erkend wordt dat in de huidige situatie zoveel knelpunten aanwezig zijn, met name voor natuur en landschap, dat het gebied in feite anders ingericht zou moeten worden. De zienswijze concludeert echter dat de onzekerheid over de lokatie van nieuwe winningen maakt dat herinrichting nu onwenselijk is. Een merkwaardige conclusie, immers elke nieuwe ontgrinding zal de behoefte aan een integrale herinrichting van het gebied alleen nog vergroten. Bovendien is er een parallel met het westelijk Mergelland: ook daar dreigde lange tijd een grote ontgrinding (de mergelafgraving door de ENCI); in dat gebied is echter nooit overwogen om de ruilverkaveling dan maar op te schorten.

Voor het Ransdalerveld tenslotte is er een positief advies over een herinrichting door het Ministerie aan Provinciale Staten voorgelegd. Prompt heeft het Landbouwschap een negatief oordeel over herinrichting aan Provinciale Staten toegezonden: de boeren menen dat ze de erosie-problemen met hun eigen erosieverordening helemaal zelf zullen kunnen oplossen.

Of het de boeren ook lukt om voor dit gebied herstel van natuur en landschap én structurele erosiebestrijding tegen te houden hangt nu af van de beslissing van Provinciale Staten in september. Blijft het CDA zich laten ringeloren door de boeren in haar achterban en blijft een stem vóór het CDA een stem tégen natuur en landschap?